

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU GIŻYCKIEGO ZA 2015 ROK

Podstawa działania:

Ustawa z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1412)

Teren działania:

Miasto Giżycko
Miasto – Gmina Ryn
Gmina Giżycko
Gmina Kruklanki
Gmina Miłki
Gmina Wydminy

Spis treści:

Wprowadzenie.....	2
Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska.....	3
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	8
Środowisko pracy.....	12
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	17
Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne.....	20
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	28
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	33

Stan sanitarno – epidemiologiczny powiatu giżyckiego w 2015 roku

Jak co roku przedstawiamy Państwu raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu giżyckiego. Opisujemy w nim działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej naszego regionu w roku 2015, który był dla nas kolejnym bardzo pracowitym. Odzwierciedla on nie tylko pracę naszych służb w 2015 roku, ale pokazuje też zmiany jakie zachodzą w naszym społeczeństwie i regionie. Z każdym rokiem zwiększa się zakres działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Od 2014 roku inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy, są bardzo wysokie współczynniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na kleszczowe zapalenie mózgu KZM i boreliozę (ponad 4 – krotnie wyższe niż w kraju). Na wysokim poziomie utrzymuje się nadal ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze.

W minionym roku w naszym powiecie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wg ewidencji były 1666 obiekty, skontrolowaliśmy 1160 obiektów (co stanowi 70%), w których przeprowadziliśmy 2073 kontrole sanitarne (2260 w 2013 r., 2110 w 2014 r.), w tym: 119 kontroli i wizytacji w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, 188 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących opracowania chorób zakaźnych oraz 5 wizytacji w ramach promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej. Dokonaliśmy 961 badań w swoim zakresie, pobraliśmy do badań laboratoryjnych 358 próbek. Wydaliśmy 1005 decyzji (w tym: 567 merytorycznych), 45 postanowień oraz 13 tytułów wykonawczych. Za zaniedbania sanitarno-higieniczne nałożyliśmy 12 mandatów karnych na kwotę 1500 zł.

W ogólnej ocenie stan sanitarno-epidemiologiczny naszego powiatu w 2015 roku był dobry. Systematycznie poprawia się sytuacja w zakładach pracy, placówkach służby zdrowia, szkołach, obiektach turystycznych, placówkach handlowo – usługowych.

Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska

Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowi, że do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące m.in. higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach. Powyższe zadania realizują pracownicy pionu higieny komunalnej, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym ludności poprzez sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i urządzeniami wodnymi.

Działalność kontrolna w obiektach nadzorowanych

W 2015 roku pod nadzorem pionu higieny komunalnej znajdowało się 227 obiektów w tym: 211 obiektów użyteczności publicznej, wśród nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, schroniska, ośrodki wypoczynkowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, solaria, gabinety odnowy biologicznej, salony tatuażu), baseny ustępy publiczne, dworce, przystanie jednostek pływających, cmentarze, 15 urządzeń wodnych, 1 kąpielisko.

Przeprowadzane kontrole, obejmujące swoim zakresem przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu sanitarno- higienicznego w obiektach, w większości przypadków nie wykazały zaniedbań sanitarno-porządkowych. Spośród skontrolowanych w 2015 roku 227 obiektów (100 %) niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 14 (14 - obiekty użyteczności publicznej m. in. obiekty wczasowo-turystyczne, pralnia, ustęp publiczny, Orlik przy Szkole Podstawowej Nr 7, GCK Giżycko), co stanowiło 6,2 % ogółu skontrolowanych (w 2014 roku - 237 obiektów, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 3: 2 obiekty użyteczności publicznej w użytkowaniu przedsiębiorców: ośrodek wypoczynkowy i pralnia oraz 1 Stacja Uzdatniania Wody w Rantach, którą w styczniu 2015 roku wyłączono z eksploatacji, co stanowiło 1,3 % ogółu skontrolowanych; w 2013 roku na skontrolowanych 239 obiektów, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 11:7 obiektów użyteczności publicznej i 4 Stacje Uzdatniania Wody, co stanowiło 4,6 % ogółu skontrolowanych).

Przeprowadzono 372 kontrole sanitarne, wydano 124 decyzje administracyjne, 39 decyzji płatniczych, 29 postanowień, 1 tytuł wykonawczy, pobrano 221 prób (m.in. próby wody do spożycia, wody z kąpieliska, wody z basenu). Mandatów karnych nie nałożono.

Baza noclegowa

Hotele, pensjonaty i motele oraz ośrodki wypoczynkowe stanowią bazę noclegową naszego powiatu. Pod nadzorem pionu higieny komunalnej w 2015 roku było 9 hoteli, 1 motel, 11 pensjonatów, 54 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego placówek świadczących usługi hotelarskie były: gospodarka wodno-ściekowa i postępowanie z odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji

pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny obiektu (m.in. pokoi noclegowych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych), postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zasad higieny przez personel. Standard kontrolowanych obiektów systematycznie się poprawia. Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 7 z nich (prowadzone jest postępowanie administracyjne, określające termin wykonania obowiązku).

Bezpieczeństwo osób podróżujących – dworce

W ewidencji Inspekcji znajduje się 1 dworzec PKP, 4 przystanki PKP, 1 przystanek PKS. W 2015 r. nie było prowadzone było postępowanie administracyjne. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ustępy publiczne ogólnodostępne

W 2015 roku kontynuowano kontrole stanu sanitarno-technicznego ustępów publicznych i ogólnodostępnych. W dalszym ciągu istotnym problemem jest dostępność toalet dla turystów, szczególnie w miejscowościach najliczniej odwiedzanych w okresie letnim. Na terenie powiatu znajduje się 6 ustępów publicznych, wszystkie skontrolowano.

Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 1 - szalet publiczny przy Targowisku w Giżycku (prowadzone jest postępowanie administracyjne, określające termin wykonania obowiązku). Pozostałe oceniono jako dobre.

Obiekty rekreacji wodnej

W związku z wejściem w życie ustawy z 4 marca 2010 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2010 r. Nr 44, poz. 253), wprowadzającej istotne zmiany dotyczące zarządzania jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli, nadzoru nad jakością wody oraz nakładającej nowe obowiązki na organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej, w sezonie kąpielowym od 2011 roku nastąpiły istotne zmiany w ewidencji nadzorowanych kąpielisk. Dotychczas każde kąpielisko wykorzystywane przez ludzi do kąpieli było objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jakość wody była systematycznie kontrolowana i oceniana przez pracowników PIS. Zgodnie z nowymi przepisami, od 1 stycznia 2011 r. zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpieli muszą mieć swojego organizatora, który podejmie się przygotowania takiego miejsca oraz na którym będzie spoczywał obowiązek badania wody.

W 2015 roku uchwałą rady miasta na terenie powiatu giżyckiego zostało wyznaczone 1 kąpielisko: kąpielisko Giżycko - Plaża nad jeziorem Niegocin. Ponadto w sezonie 2015 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 21 miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpieli muszą być właściwie oznakowane przez ich organizatora i tylko w przypadku takich miejsc osoby korzystające z kąpieli mają pewność, że woda w nich jest

systematycznie badana i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego. Jakość wody w zbadanych 21 miejscach wykorzystywanych do kąpielii odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn.08.04.2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2011r. Nr 86 poz. 478 z późn. zm.). W 2015 roku w badanych miejscach wykorzystywanych do kąpielii i kąpielisku nie stwierdzono zakwitu sinic (*podczas zakwitu sinic niebezpieczeństwo dla zdrowia osób korzystających z kąpielii stanowią produkowane przez nie toksyny. U osób wrażliwych w wyniku kontaktu z toksynami mogą wystąpić podrażnienia i zmiany skórne, np. rumień, wysypka grudkowata, pokrzywka, świąd skóry, zapalenia spojówek*)

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w trakcie sezonu kąpielowego wydaje komunikaty informujące o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpielii. Komunikaty są zamieszczane na stronie internetowej WSSE w Olsztynie. Dokładne informacje na temat przydatności wody w poszczególnych kąpieliskach na terenie powiatu i województwa można uzyskać we właściwych terenowo Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych oraz z serwisu kąpieliskowego aktualizowanego w każdą środę (*w sezonie kąpielowym*), znajdującego się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem: <http://www.gis.gov.pl>

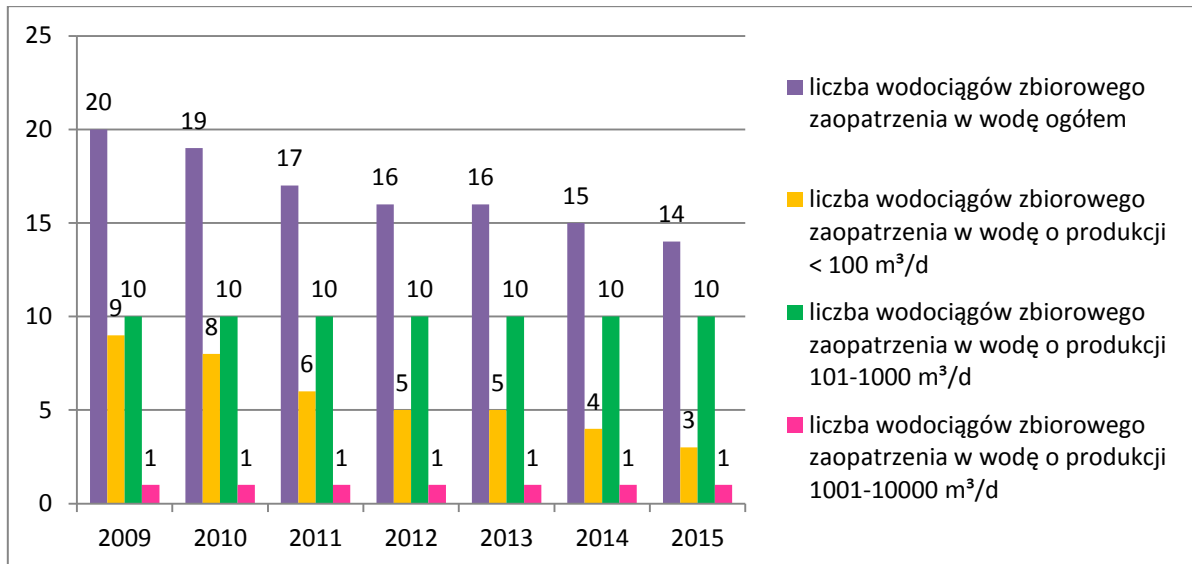
W powiecie giżyckim w roku 2015 roku pod nadzorem inspekcji sanitarnej znajdowało się 5 basenów kąpielowych krytych. Nadzór sanitarny nad basenami kąpielowymi dotyczy zarówno oceny stanu technicznego obiektu, jak i jakości wody. W przypadku stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych w wodzie do kąpielii, państwowy powiatowy inspektor sanitarny obliuguje właścicieli basenów do przeprowadzenia działań mających na celu poprawę jakości wody. W minionym roku wystąpiło okresowe zanieczyszczenie bakteryjne wody w małym basenie na terenie 1 pływalni. W wyniku prowadzonego postępowania uzyskano poprawę jakości wody. Jakość wody w nadzorowanych basenach na koniec roku oceniono jako dobrą.

Monitoring jakości wody do spożycia

Podstawę zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu stanowią wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych, które pierwotnie nie są zanieczyszczone bakteriologicznie i nie wymagają stałej dezynfekcji wody. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych, w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego i profilaktycznie – po przeprowadzanych remontach i modernizacjach na ujęciach i sieciach wodociągowych. Cechą charakterystyczną wód podziemnych jest wysoka zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego oraz związana z tym podwyższona mętność.

W 2015 roku wodę do spożycia 56.907 mieszkańcom naszego powiatu dostarczało 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę – zgodnie z ustawą z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U z 2015 r. poz. 139). Liczba wszystkich urządzeń wodnych do zaopatrywania w wodę w 2015 roku przedstawiała się następująco:

- wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:
  - o wydajności <100 m³/d – 3
  - o wydajności 101-1000 m³/d – 10
  - o wydajności 1001-10000 m³/d – 1
- inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia – 1

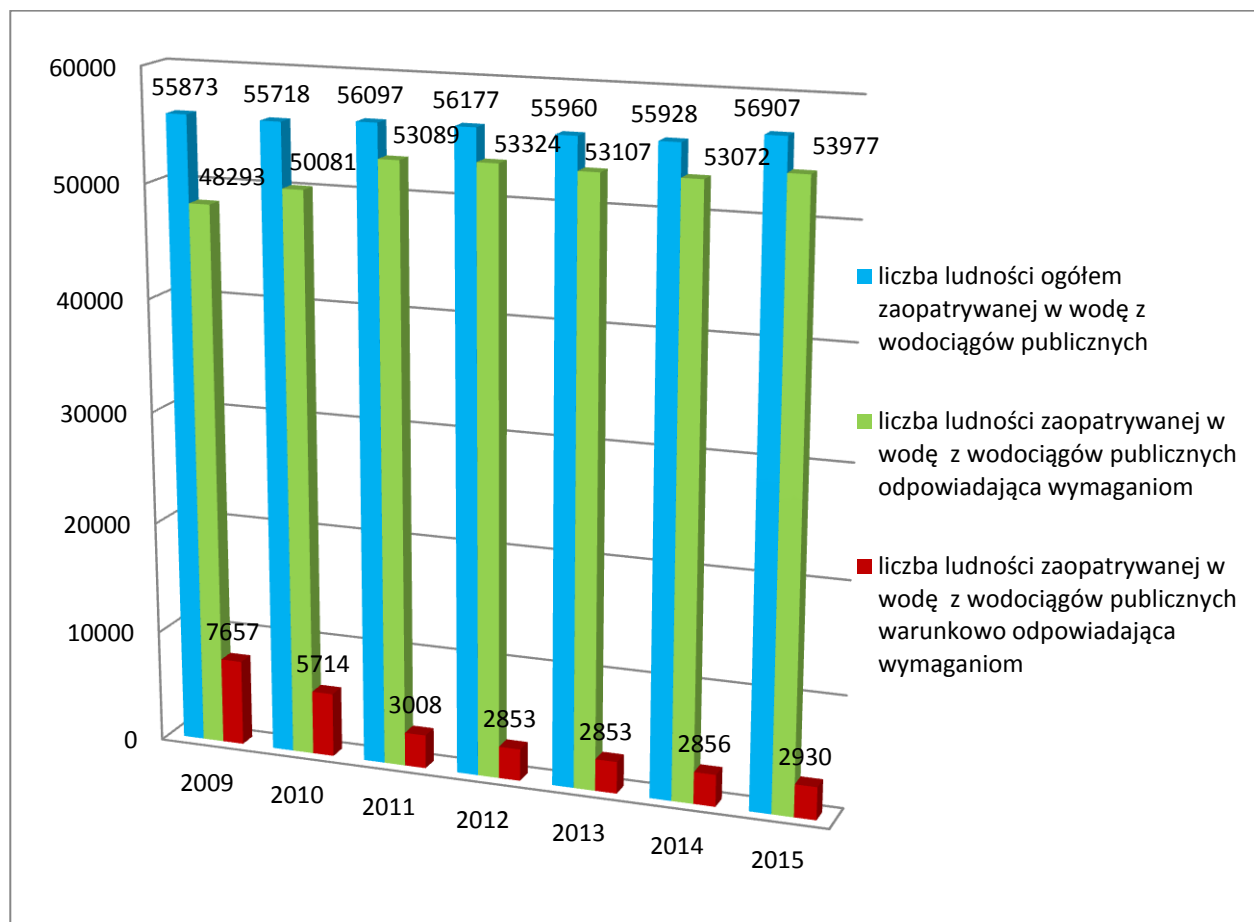

W 2015 roku liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w stosunku do roku 2014 zmniejszyła się o 1 - wodociąg Ranty (gmina Wydminy) podłączono do wodociągu Wydminy. Około 98,71 % mieszkańców powiatu giżyckiego korzysta z wody wodociągowej, pozostali są zaopatrywani w wodę z ujęć prywatnych:

Gmina	Liczba ludności	Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Liczba ludności zaopatrywanej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Stopień zwodociągowania terenu w %
miasto Giżycko	29.538	1	29.538	100,00
miasto i gmina Ryn	5.908	1	5.900	99,86
gmina Giżycko	8.301	4	8.121	97,83
gmina Kruklanki	3.294	2	3.205	97,30
gmina Miłki	3.920	2	3.800	96,94
gmina Wydminy	6.688	4	6.343	94,84
razem	57.649	14	56.907	98,71

14 wodociągów na terenie naszego powiatu produkuje wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.), a 1 wodociąg dostarcza wodę warunkowo odpowiadającą w/w t.j. wodociąg publiczny Miłki, gdzie stwierdzono ponadnormatywną zawartość manganu w Stacji Uzdatniania Wody, natomiast jakość wody na sieci dobra (w lutym 2016 roku uzyskano poprawę jakości wody w Stacji Uzdatniania Wody - zakończono postępowanie). O warunkowej przydatności wody do spożycia decydują w głównej mierze podwyższone wartości żelaza i manganu, które świadczą o niewłaściwie prowadzonym procesie uzdatniania wody. Parametry te nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak budzą duże zastrzeżenia konsumentów ze względu na niepożądane zmiany cech organoleptycznych wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku nie stwierdzał braku przydatności wody spożycia.

Podsumowując, w 2015 roku około 95% osób korzystających z wody wodociągowej było zaopatrywanych w wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.), natomiast około 5% osób korzystających z wody wodociągowej było zaopatrywanych w wodę warunkowo odpowiadającą wymaganiom określonym w/w rozporządzeniu:

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Państwowa Inspekcja Sanitarna w powiecie giżyckim
w 2015 roku obejmowała nadzorem 861 obiektów
żywnościowo-żywnościowych, kontrolując w nich
przestrzeganie przepisów określających wymagania

sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością oraz jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W skontrolowanych 614 nadzorowanych obiektach (co stanowi 71,3 % zaewidencjonowanych) przeprowadzono 925 kontroli sanitarnych (w 2014 roku – 928), w tym 48 interwencyjnych (w 2014 roku – 91).

W stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości wydano 176 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano 112 decyzji zatwierdzających i 30 decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów (ogółem wydano 318 decyzji).

Szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały zły stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym, tzn. ciastkarnie, zakłady garmażeryjne i zakłady żywieniowe.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2015 roku dużo uwagi poświęcono m.in.:

- nadzorowi nad sposobem i poprawnością zagospodarowania niesprzedanego towaru;
- nadzorowi nad warunkami sanitarno-higienicznymi bloków żywienia w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- nadzorowi nad obiektami bazy żywieniowej w ośrodkach wczasowo-wypoczynkowych oraz obiektami żywnościowymi przy trasach i w miejscowościach turystycznych w okresie wakacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych/ tymczasowych działających w trakcie okazjonalnych imprez

Zakłady żywności i żywienia

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z wykorzystaniem arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/ materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością- wszystkie zakłady oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Do najistotniejszych nieprawidłowości odnotowywanych w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2015 roku należały:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny obiektów (ściany, sufity, posadzki);
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych (dot. głównie zakładów żywienia zbiorowego typu fast-food)
- mrożenie surowców i półproduktów „na zapas” bez możliwości identyfikacji tj. nieprzestrzeganie obowiązku traceability (*możliwość śledzenia pochodzenia, lokalizowania i rozpoznawania produktu lub partii produkcyjnej na wszystkich etapach produkcji, przetwórstwa i dystrybucji*)

Właściciele modernizują zakłady w miarę swoich możliwości finansowych i usuwają bieżące niezgodności, przez co uzyskano poprawę stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia oraz estetyki. Odnotowuje się stale zwiększającą liczbę nowoczesnych urządzeń chłodniczych z automatyczną regulacją, co poprawia warunki przechowywania środków spożywczych łatwo psujących się i umożliwia ich właściwą segregację. Corocznie zwiększa się liczba sklepów wyposażonych w klimatyzację.

Warunki sanitarne w kontrolowanych blokach żywieniowych placówek oświatowo – wychowawczych na terenie naszego powiatu nie budziły zastrzeżeń.

W roku 2015 nie odnotowano zatruc pokarmowych na terenie powiatu.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie giżyckim od 2004 r. realizowany jest *Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu* tworzony na podstawie *Krajowego planu poboru próbek* na dany rok wskazujący liczbę i kierunki badań próbek żywności w zależności od liczby mieszkańców oraz liczby funkcjonujących obiektów produkcji żywności w powiecie. Niezależnie od ustalonego planu, w przypadku wystąpienia podejrzenia niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu, zatruc pokarmowych również pobierane są próbki.

W 2015 roku zbadano ogółem 137 próbek, w tym:

- 134 próbki żywności (krajowe i z importu)
- 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywności (3 z importu)

Badano między innymi:

- mleko i przetwory mleczarskie – 22 (w tym 10 próbek lodów)
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie – 16
- wyroby garmażeryjne i kulinarne – 6
- mięso, podroby i produkty mięsne – 10
- środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego – 7
- zioła i przyprawy – 7
- warzywa (w tym strączkowe) – 10
- owoce – 15
- ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne - 13

Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych próbek żywności należących do 20 grup asortymentowych, zarówno produkcji krajowej, jak i z importu, tzn. pochodzących z innych krajów UE oraz z krajów trzecich. Zakres badań obejmował wiele parametrów dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizykochemicznych, cech organoleptycznych i znakowania.

W 2015 r. zakwestionowano znakowanie dwóch próbek suplementów diety.

Pozostałe wyniki badań próbek żywności były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

W odniesieniu do żywności zagrażającej zdrowiu konsumentów podejmowano działania w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF).

W 2015 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie otrzymał 12 powiadomień, celem podjęcia stosownych działań. Wśród otrzymanych 12 powiadomień 9 stanowiło powiadomienia alarmowe wymagające szybkiego wycofania produktów z obrotu, 3 - informacyjne.

W 7 przypadkach powiadomienia dotyczyły żywności, a w 2 - materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe dotyczyły m.in.:

- obecności bakterii *Listeria monocytogenes* w łosiosiu norweskim
- stwierdzenia obecności substancji alergennej – glutenu w ryżu
- stwierdzania niezadeklarowanej na etykiecie obecności siarczynów w morelach
- stwierdzania migracji metali ciężkich – ołowiu i kadmu – z obrzeża kubka szklanego

W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku przeprowadził 21 kontroli w 20 obiektach obrotu. W toku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów/wyrobów ujętych w powiadomieniach alarmowych.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Jakość żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oceniono metodą oceny „teoretycznej” (jadłospisy, składniki pokarmowe).

W 2015 r. badanie przeprowadzono w Przedszkolu Miejskim Nr 4 w Giżycku, ul. Jagiełły 3. Monitoring miał na celu ocenę uzyskanych efektów w kwestii żywieniowej w stosunku do roku 2014.

Oceniany jadłospis dekadowy opracowany był zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia dzieci (w 2014 r. zgodny pod względem jakościowym). Każdy posiłek obiadowy dostarczył pełnowartościowego białka zwierzęcego (mięso, drób, ryby). Uwzględniono produkty zbożowe (kasze, makarony).

Wykorzystano warzywa strączkowe. Do posiłków podawano napoje. Przy sporządzaniu potraw uwzględniono również różne techniki kulinarne.

Przeprowadzona w 2015 roku ocena „teoretyczna” żywienia dzieci w placówce przedszkolnej, wykazała, iż uwzględniono zalecenia z 2014 roku dot. składu ilościowego : zapotrzebowanie na energie - 104% realizacji normy EAR* (w 2014 r. - 83%). Serwowane posiłki dostarczyły dostateczną ilość **wapnia** - 70 % realizacji normy AI* (w 2014 r. -52 %) oraz **witaminy C** - 89% realizacji normy EAR* (w 2014 r.-81%) Uzyskane wyniki wskazują, że jakość żywienia w przedszkolu uległa poprawie.

Od 1 września 2015 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Zmieniły się zasady oceniania jadłospisów. Aktualne przepisy prawne narzucają określone wymagania jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.

W związku z powyższym w okresie od 1 września do grudnia 2015 roku w toku przeprowadzanych kontroli w 15 placówkach oświatowych, osobom odpowiedzialnym za jakość żywienia (intendentom, dyrektorom) udzielano instruktażu dot. między innymi : używania soli o obniżonej zawartości sodu (sodowo-potasowa), odstąpienia od żywności przetworzonej zawierającej duże ilości soli/sodu, sporządzania napojów bez użycia cukru, przygotowywania potraw zawierających 10 g cukru w 100 g produktu, zwiększenia dodatków warzywnych i owocowych, ograniczenia spożycia potraw smażonych oraz konieczności dostarczenia 30% wartości energetycznej w posiłkach obiadowych dla uczniów żywionych w systemie cateringowym.

objaśnienia:

EAR* - średnie zapotrzebowanie

AI* - wystarczające spożycie

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W roku 2015 w obiektach znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu żywności prozdrowotnej (suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywności wzbogacanej) przeprowadzono 4 kontrole, podczas których sprawdzano warunki sprzedaży oraz oceniano znakowanie.

Ocenę bezpieczeństwa suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonanych zgodnie z *Planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS na 2015 r.* Pobrano do badań ogółem 20 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia

żywności, żywności wzbogacanej oraz suplementów diety, w kierunku: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, parametrów chemicznych, zawartości substancji dodatkowych, znakowania.

Zakwestionowano znakowanie dwóch próbek suplementów diety (m.in. za brak wyróżnienia w wykazie składników składnika alergennego, umieszczono wizerunek owocu (pomarańcze) sugerując, iż składnik zawarty w produkcie pochodzi z tego owocu. np. sok albo naturalny aromat, który nie był ujęty w wykazie składników). Dokumentację dotyczącą zakwestionowanych suplementów diety przekazano za pośrednictwem WSSE w Olsztynie do właściwych terenowo Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami.

Pozostałe wyniki badań próbek żywności prozdrowotnej były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

Środowisko pracy

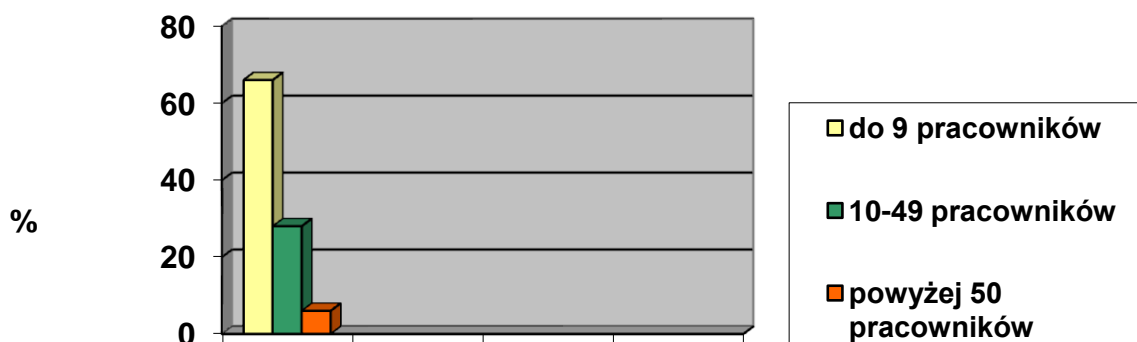
Higiena Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje nadzór nad warunkami pracy polegający między innymi na ich ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących.

Tak jak w latach ubiegłych, bieżący nadzór nad środowiskiem pracy w 2015 roku związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie: kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie czynników rakotwórczych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH - w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów, rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) wprowadzające w UE nowy system klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji chemicznych i mieszanin, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach i ustawy o produktach biobójczych.

Pion higieny pracy sprawuje nadzór nad 230 zakładami pracy naszego powiatu, w których zatrudnionych jest 3.739 osób. Struktura zakładów, uwzględniająca wielkość zatrudnienia, od lat utrzymuje się na tym samym poziomie:

Procentowa struktura zatrudnienia w zakładach pracy w powiecie giżyckim

Zdecydowana większość zakładów objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (151 zakładów) to firmy małe, zatrudniające do 9 pracowników, 64 firmy zatrudniają od 10 do 49 osób, 15 zakładów powyżej 50 pracowników, w tym 2 największe powyżej 250 osób to: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska i „ES-SYSTEM” Wilkasy.

W 2015 roku zostały zlikwidowane dwa średnie zakłady tj. Grupa „Prefabet” S.A. zatrudniający ok. 60 pracowników oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjne „USS” zatrudniającej ok. 50 pracowników.

Główne branże w powiecie giżyckim objęte nadzorem higieny pracy to: przemysł spożywczy (zakłady produkujące: artykuły mleczarskie, piekarniczo-cukiernicze, mięsno-wędliniarskie), drzewno-meblarski (tartaki, zakłady stolarskie), rolny (gospodarstwa rolne, mieszalnie pasz), gospodarki leśnej, produkcja sprzętu oświetleniowego, produkcja maszyn do obróbki metalu i przyrządów pomiarowych, wyrobów metalowych (piece co, maszyny rolnicze, sita, siatka ogrodzeniowa, konstrukcje i części metalowe) i z tworzyw sztucznych (okna, łodzie, inne drobne wyroby – asortyment w zależności od zamówienia). Wśród zakładów usługowych dominują warsztaty z branży samochodowej oraz drzewno-stolarskiej.

W 2015 roku przeprowadzono 128 kontroli (117 kontroli sanitarnych w 68 zakładach i 11 postępowań w sprawie chorób zawodowych). Naruszenie wymogów higieniczno - zdrowotnych stwierdzono w 54% skontrolowanych zakładów.

Łącznie wydano 80 decyzji administracyjnych (w tym 11 dotyczących chorób zawodowych).

Decyzje administracyjne zawierały 70 nakazów, dotyczących w szczególności:

- badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy
- złego stanu zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz pomieszczeń pracy
- wymaganej dokumentacji (orzeczenia lekarskie, programy działań organizacyjno-technicznych, zaświadczenia ze szkoleń bhp, karty oceny narażenia zawodowego, różnego typu rejestry oraz dokumenty dotyczące niebezpiecznych mieszanin chemicznych).

W latach 2014-2015 szczegółową kontrolą objęto zakłady produkujące artykuły spożywcze obejmujące dział 10 Polskiej Klasyfikacji Działalności (wyroby mleczarskie, mięsne, pieczywo i wyroby ciastkarskie, sękacze, lody, chrupki kukurydziane). Skontrolowano 14 zakładów, w tym 4 dotychczas nie objęte

nadzorem. Łącznie przeprowadzono w tym zakresie 28 kontroli, wydano 10 decyzji administracyjnych zawierających 23 nakazy.

Do końca 2015 roku wyegzekwowano 9 decyzji w całości, jedną w części (prolongata dotycząca 1 nakazu z terminem 30.06.2016 r.).

Podjęte działania przyczyniły się do poprawy warunków pracy osób zatrudnionych w tej branży. Zapoznano się z lokalizacją i zakresem działalności nowych zakładów przemysłu spożywczego.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W 2015 na terenie powiatu giżyckiego pozostaje 7 zakładów, w których występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych norm czynników fizycznych (hałasu).

Obecnie w jednym zakładzie nadal toczy się postępowanie z 2015 roku (z terminem 30.06.2016r.) dot. wyeliminowania bądź obniżenia do możliwie najniższego poziomu stwierdzonego badaniami hałasu. Utrzymujące się powyżej normy poziomy hałasu w 6 zakładach związane są ze specyfiką prowadzonej działalności, jednak oscylują w możliwie najniższych do osiągnięcia poziomach.

W narażeniu na hałas pracuje 4 % ogółu zatrudnionych tj. 151 osób (w tym: w obu największych zakładach w powiecie 121 pracowników - OSM i ES – system).

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Giżycku aktualnie znajdują się 3 zakłady, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. W nadzorowanych zakładach pracy na terenie powiatu giżyckiego występują dwa procesy produkcyjne, w wyniku których dochodzi do uwolnienia substancji, preparatów lub czynników rakotwórczych lub mutagennych, tj.:

- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzach, smołach i pakach węglowych (zakład kominiarski)
- prace związane z narażeniem na pył drewna twardego (wyniki pyłowych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia)

Inne czynności, przy których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi są to:

- prace przy wykonywaniu oznaczeń laboratoryjnych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi jakimi są stosowane substancje i mieszaniny chemiczne

W zakładach tej branży w ostatnich latach nie stwierdzano uchybień (bądź je usunięto), wobec powyższego w 2015 roku nie przeprowadzono kontroli.

Przeprowadzono natomiast kontrolę w trakcie wykonywania prac rozbiórkowych i zabezpieczających płyty azbestowo-cementowe z pokrycia dachowego zawierające azbest. Prace prowadzone były przez 5 pracowników firmy, której siedziba mieści się w woj. kujawsko-pomorskim. Stwierdzono nieprawidłowe wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej. PPIS wydał decyzję mającą na celu zapewnienie odpowiedniej do rodzaju i poziomu narażenia odzieży ochronnej pracownikom

wykonującym prace usuwania wyrobów zawierających azbest i potwierdzenia tego faktu odpowiednią dokumentacją. Postępowanie na poziomie administracyjno-egzekucyjnym zostało zakończone po dostarczeniu wymaganej dokumentacji, potwierdzającej zaopatrzenie zakładu w odpowiednią odzież ochronną.

Substancje i mieszaniny chemiczne

Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był bezpośrednio w zakładach pracy i u podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Na terenie powiatu nie zewidencjonowano importerów wprowadzających do obrotu spoza terytorium Unii Europejskiej substancji i mieszanin chemicznych. Jak wynika z danych kontroli większość podmiotów gospodarczych podlegających przepisom z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin to dalsi użytkownicy, tj. branża budowlana, meblarstwo, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, przemysł metalowy oraz pozostała indywidualna działalność usługowa.

W roku 2015 przeprowadzono łącznie 40 kontroli w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, co stanowi 34% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. W 5 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin (nieprawidłowości dotyczyły braku wymaganej dokumentacji oraz nieskutecznej wentylacji w pomieszczeniu pracy). PPIS w Giżycku wystawił 3 decyzje administracyjne mające na celu usunięcie zaistniałych nieprawidłowości (zalecenia wykonane w 2015 r.).

Produkty biobójcze

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez PSSE w Giżycku w 2015 roku 33 podmioty wprowadzały do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 9 kontroli w tym zakresie, tj. u podmiotu prowadzącego handel detaliczny oraz 8 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Na terenie naszego powiatu w 2015 roku prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 wprowadzały do obrotu 4 podmioty. Zewidencjonowano 10 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. Przeprowadzono 4 kontrole podmiotów stosujących prekursory. Nie stwierdzono naruszenia obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

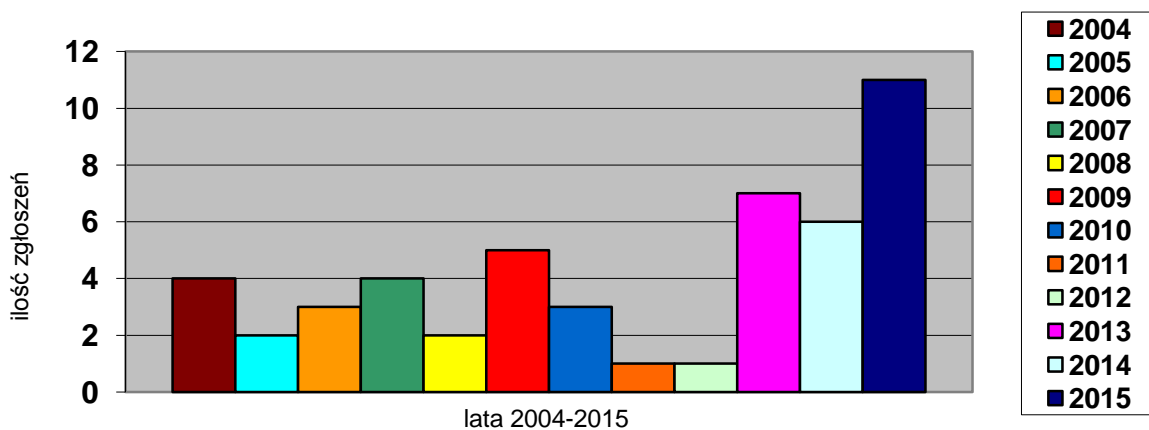
W powiecie giżyckim narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występuje w 72 zakładach, co stanowi ok. 31% wszystkich zakładów będących w ewidencji. W 2015 roku skontrolowano 16 zakładów, w których ogółem narażonych było na szkodliwe czynniki biologiczne 389 osób. Przeprowadzono 21 kontroli w zakresie zagrożeń biologicznych. Stwierdzane nieprawidłowości

podczas kontroli dotyczyły 6 zakładów (w ryzyku zawodowym nie uwzględniono narażenia na czynniki biologiczne w 4 zakładach oraz braku rejestrów prac bądź pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 i 4 w 2 zakładach). W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 3 decyzje administracyjne (nakazy wykonano w 2015 r.).

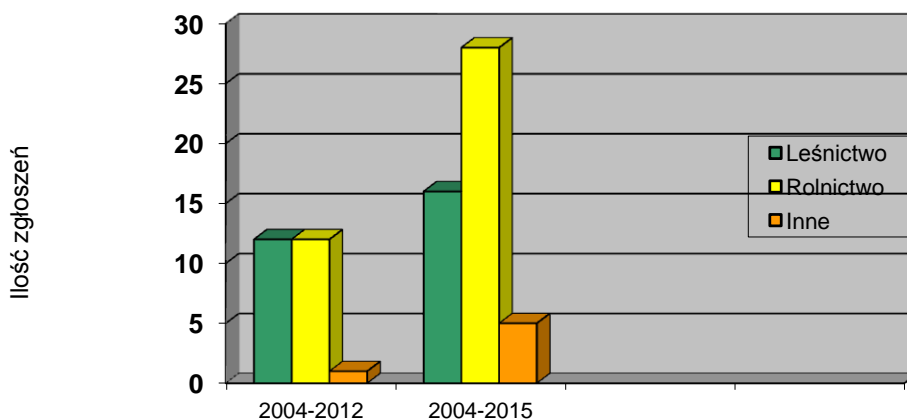
Choroby zawodowe

W 2015 roku wydano 10 decyzji stwierdzających chorobę zawodową i 1 decyzję o braku podstaw do jej stwierdzenia. Od 2013 roku wyjątkowo wzrosła ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze, w 2015 roku nastąpił dalszy wzrost ilości zgłoszeń, co obrazuje poniższy wykres:

W dalszym ciągu to wśród rolników wzrasta liczba zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej - boreliozy. W 2015 roku wszystkie jedenaście zgłoszeń dotyczyły podejrzenia tej choroby. W tym 8 przypadków dotyczyło rolników, 2 - pracowników leśnych oraz 1 - robotnika drogowego.

Ilość zgłoszeń dotyczących chorób odkleszczowych w poszczególnych grupach zawodowych

Z powyższego wynika, jak wielkie znaczenie ma profilaktyka (stosowanie ubrań ochronnych, preparatów odstrasżających kleszcze – repelentów, szczepień przeciwko KZM i innych działań ochronnych) oraz wiedza i świadomość zagrożeń chorobami przenoszonymi przez kleszcze.

Higiena dzieci i młodzieży

Pion Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w roku 2015 sprawował nadzór nad 48 stałymi zakładami nauczania i wychowania oraz zajmował się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu podczas wypoczynku zimowego i letniego. W elektronicznej bazie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu giżyckiego zarejestrowano ogółem 162 turnusów wypoczynkowych (w roku 2014 było – 166). Większość z nich (141) zorganizowano w trakcie letnich wakacji, pozostałe (21) odbyły się w trakcie ferii zimowych.

W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące higieny procesu nauczania oraz higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych i ośrodkach wypoczynku. W trakcie całego roku 2015 w zakładach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży pracownicy higieny dzieci i młodzieży przeprowadzili ogółem 218 kontroli sanitarnych.

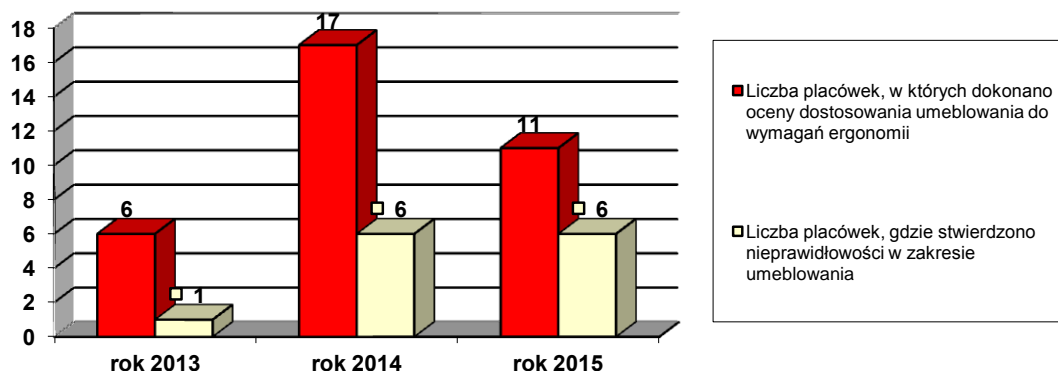
W tym okresie wydano 29 decyzji administracyjnych, wystawiono 16 decyzji płatniczych na kwotę 785 zł. Mandatów nie nakładano, postanowień i tytułów wykonawczych nie wystawiano.

Stan placówek oświatowo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego ulega systematycznej poprawie i należy go ocenić jako dobry. Wszystkie zakłady nauczania i wychowania posiadają instalację wodociagową i dostęp do kanalizacji lub posiadają szambo.

Jednym z działań podejmowanych przez pion higieny dzieci i młodzieży w 2015 roku było dążenie do zapewnienia wszystkim uczniom i przedszkolakom *stanowisk pracy* dostosowanych do wymagań ergonomii. Prawidłowe stanowisko pracy ucznia (tj. ławka/stolik i krzesło), które jest właściwie ze sobą zestawione zapobiega powstawaniu wad postawy lub pogłębianiu już istniejących, a także zapewnia młodemu organizmowi komfortowe warunki w procesie uczenia się.

Ogółem zbadano 844 dzieci w 11 placówkach, z tego w 6 placówkach nieprawidłowo siedziało 101 dzieci - stanowi to ok.12% wszystkich zbadanych stanowisk.

Najwięcej nieprawidłowych stanowisk pracy było w 2 placówkach publicznych t.j.: Szkole Podstawowej w Bystrym i Szkole Podstawowej w Spytkowie. Wszczęto tam postępowanie administracyjne, a kontrole sprawdzające wykazały poprawę.

Poza badaniem dostosowania stanowisk pracy uczniów do wymagań ergonomii pracownicy Higieny Dzieci i Młodzieży kontrolowali przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące *higieny procesu nauczania* w zakresie : równomierności obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia w tygodniowych rozkładach zajęć lekcyjnych – oceniono rozkłady zajęć w 81 oddziałach w 10 placówkach. Badaniami objęto szkoły podstawowe i gimnazja - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pracownicy higieny dzieci i młodzieży w 2015 roku zajmowali się również oceną badań *natężenia oświetlenia sztucznego* w podległych placówkach.

Pomiary zostały wykonane na zlecenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku przez Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kętrzynie w 2 placówkach publicznych w 49 pomieszczeniach. Oświetlenie elektryczne niezgodne z PN wystąpiło w tych 2 placówkach tj. Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rynie i Szkole Podstawowej w Nr 7 w Giżycku (głównie nieprawidłowe oświetlenie wystąpiło przy tablicy). Wszczęto postępowanie administracyjne.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

W trakcie wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach zwracano szczególną uwagę na wyposażenie zapewniające odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej, dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych oraz papieru toaletowego w kabinach wc. W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych oraz sprawność techniczną urządzeń.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków utrzymania higieny osobistej jest podstawą zachowania należytych warunków sanitarnych we wszystkich placówkach.

Jak wynika z przeprowadzonych kontroli, w zakładach nie brakuje środków finansowych na papier do osuszania rąk, mydło czy papier toaletowy.

Nadzór nad sezonowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu giżyckiego, w okresie zimy i lata w dniach wolnych od nauki organizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej. W okresie ferii zimowych zgłoszono 21 turnusów wypoczynku. W okresie letnich wakacji w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 141 turnusów wypoczynkowych. Ogółem z wypoczynku skorzystało 4.468 osób.

W nadzorowanych placówkach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do używanego sprzętu. W trakcie trwania ferii zimowych pracownicy pionu higieny dzieci i młodzieży skontrolowali ogółem 16 turnusów, przeprowadzając w nich 16 kontroli sanitarnych, w tym wszystkie wspólnie z pracownikami działu higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku.

Obiekty, w których odbywał się wypoczynek przygotowano prawidłowo, a organizatorzy zadbali o właściwe warunki sanitarne.

Podczas wakacji skontrolowano 82 turnusy letniego wypoczynku, przeprowadzając ogółem 83 kontrole sanitarne (w tym 3 kontrole interwencyjne). W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego nie stwierdzono złych warunków sanitarno-higienicznych.

W większości placówek organizatorzy zadbali o atrakcyjny i zdrowy wypoczynek odbywający się we właściwych warunkach sanitarno – higienicznych.

Poprawa stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

W wyniku prowadzonego nadzoru w roku 2015 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku uzyskano poprawę stanu sanitarnego szeregu zakładów nauczania i wychowania:

- przeprowadzono remonty bieżące w placówkach
- dostosowano umeblowanie do zasad ergonomii w Szkole Podstawowej w Bystrym
- dostosowano umeblowanie do zasad ergonomii Szkole Podstawowej w Spytkwie
- zakupiono nowe meble w Szkole Podstawowej Nr 7 w Giżycku, zmniejszając procent uczniów siedzących w niedostosowanych do wzrostu stanowiskach pracy

W 2015 roku do zarejestrowano nowe następujące placówki:

1. Niepubliczne przedszkole „Słoneczna Kraina” w Wydminach, ul. Ełcka 2B w Wydminach
2. Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny, ul. Dąbrowskiego 15 w Giżycku
3. Salę zabaw „Bajkolandia”, ul. Olsztyńska 15 w Giżycku
4. Zasadniczą Szkołę Zawodową w Centrum Edukacji w Wydminach Sp. z o. o. ul. Ełcka 2B
5. Klubik Dziecięcy, ul. Daszyńskiego 14 w Giżycku (w Przedszkolu KORALIK)
6. „Zieloną Szkołę” w Wydminach, ul. Ełcka 2B
7. Wyższą Szkołę Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu - Wydział Nauk Społecznych w Giżycku, ul. 1 Maja 4/19

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w 2016 roku będą zmierzały do:

- systematycznego podnoszenia standardu zakładów nauczania i wychowania,
- dalszego eliminowania ze szkół czynników uciążliwych ze środowiska pracy ucznia,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu na turnusach wypoczynkowych organizowanych w trakcie ferii zimowych i letnich wakacji,
- dalszego podnoszenia świadomości społecznej wśród uczniów i rodziców w celu tworzenia właściwych warunków pracy ucznia w szkole i domu.

Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne

W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim systematycznie się poprawia. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis oraz na odrę.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich zarejestrowano w 2015 roku w naszym powiecie 561 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia, z tego hospitalizowanych było 141 osób. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2015 roku przeprowadzili 306 kontroli w tym: 188 dochodzeń epidemiologicznych, dotyczących opracowania chorób zakaźnych i 118 kontroli sanitarnych w placówkach służby zdrowia.

Zatrucia pokarmowe

W powiecie giżyckim dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce typy pałeczek *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*. W 2015 roku wskaźnik zapadalności tj. (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców), zmniejszył się o 3,6. Zgłoszono 6 przypadków zakażeń pałeczką *Salmonella*.

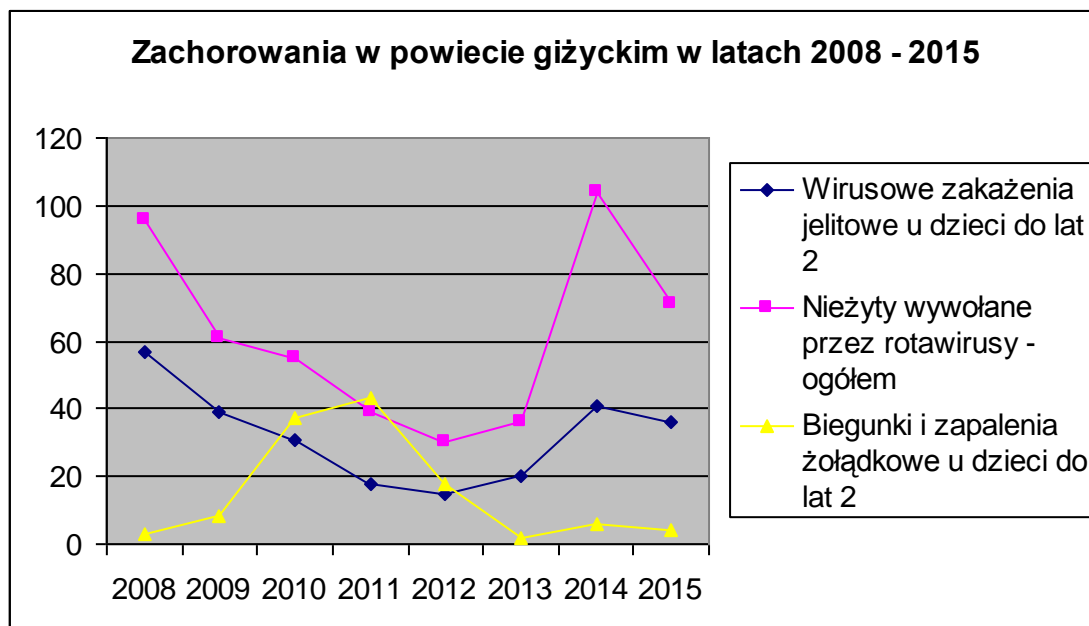
Ognisk zatruc pokarmowych nie zarejestrowano.

Wskaźniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na salmonellozę w latach 2008-2015 w kraju, województwie i powiecie:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	24,9	26,8	25,5	22,7	21,9	19,6	21,8	22,4
Województwo	27,1	23,2	37,1	40,3	24,5	35,1	25,4	23,8
Powiat giżycki	34,2	24,1	31,8	23,0	22,6	6,9	14,0	10,4

Biegunki u dzieci do lat dwóch

Liczba biegunek u dzieci do lat dwóch wywołana przez biologiczne czynniki chorobotwórcze przedstawia się w naszym powiecie w sposób następujący:

Przyczyną największej liczby zachorowań wśród dzieci do lat dwóch w naszym powiecie były nieżyty wywołane przez rotawirusy, a także wirusowe zakażenia jelitowe. W 2015 roku, odnotowano spadek liczby tych zachorowań (zarejestrowano 71 zachorowania na nieżyty wywołane przez rotawirusy, 36 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe oraz 4 biegunki i zapalenia żołądkowe).

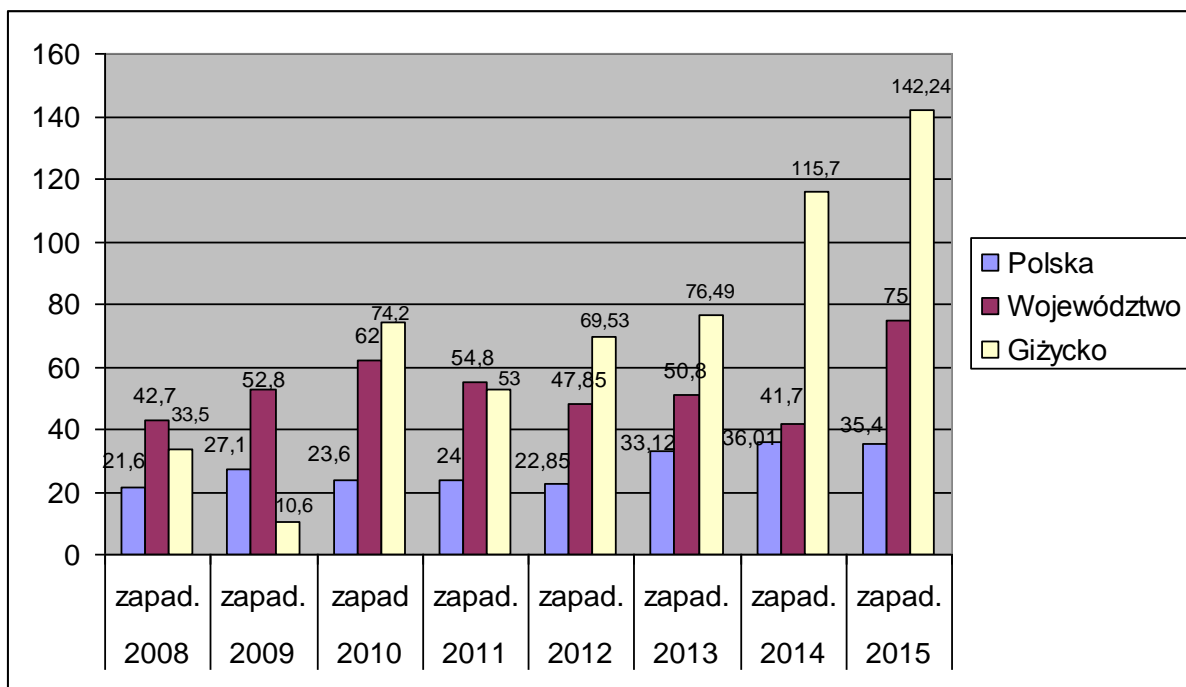
Choroby przenoszone przez kleszcze

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy są wysokie (ponad czterokrotnie wyższe niż w kraju) współczynniki zapadalności na boreliozę (82 zgłoszone przypadki zachorowania) i kleszczowe zapalenie mózgu.

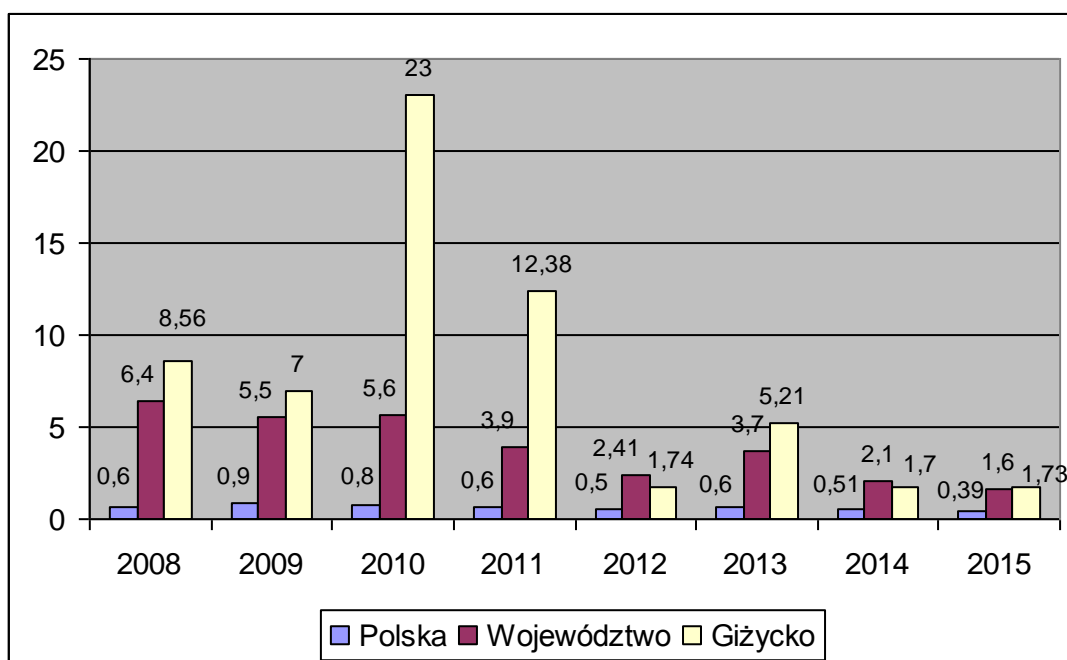
W 2015 roku nieobowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu poddały się w powiecie giżyckim 143 osoby. Odnotowano niewielki spadek liczby zaszczepień w stosunku do roku poprzedniego (w 2014 roku szczepieniu poddały się 173 osoby):

Lata	Ilość osób zaszczepionych
2008	125
2009	130
2010	108
2011	115
2012	58
2013	94
2014	173
2015	143

Wskaźniki zapadalności na boreliozę w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2015:

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2015:

Ospa wietrzna

W 2015 roku odnotowano spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną z 280 w 2014 roku, do 203 przypadków w 2015 roku, co przedstawia poniższy wykres:

Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę

Wśród ogólnej liczby pokąsań i kontaktu osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę obserwuje się w naszym powiecie wysoki odsetek podjętych szczepień przeciwko wściekliznie. Większość tych osób została zakwalifikowana przez lekarzy do szczepień w wyniku pokąsania przez bezpieczne psy i koty:

Lata	Pokąsania ogółem	Ilość osób poddanych szczepieniom p/wściekliznie	Odsetek osób zaszczepionych
2008	97	19	19,5%
2009	75	15	20,0%
2010	102	20	19,6%
2011	96	26	27,1%
2012	68	15	22,0%
2013	90	20	22,2%
2014	112	33	29,5%
2015	83	18	21,7%

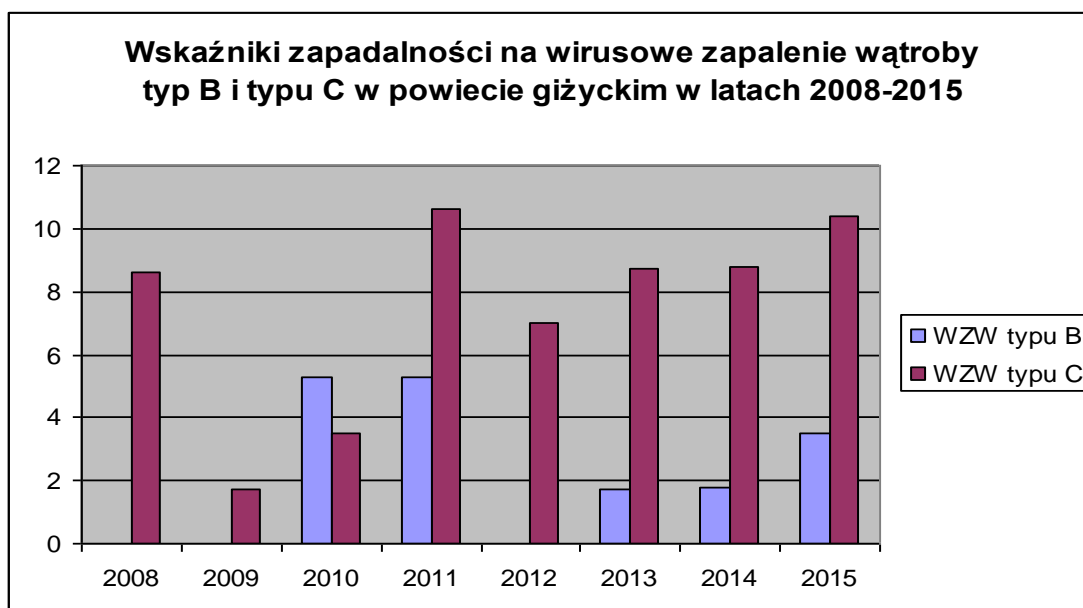

Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C

Od kilku lat nie zarejestrowano w powiecie giżyckim zachorowań na wzv A (pokarmowe).
W przypadku przewlekłego wzv typu B w 2015 roku, zarejestrowano 2 zachorowania (wsk. zap. 3,47).
W przypadku wzv typu C zarejestrowano 6 zachorowań w 2015 roku, wskaźnik zapadalności na 100 tys. osób wynosi 10,4.

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie giżyckim w latach 2008-2015:

Lata	WZW typu A	WZW typu B	WZW typu C
2008	1,7	0	8,6
2009	0	0	1,7
2010	0	5,3	3,5
2011	0	5,3	10,6
2012	0	0	7,0
2013	0	1,7	8,7
2014	0	1,8	8,8
2015	0	3,5	10,4

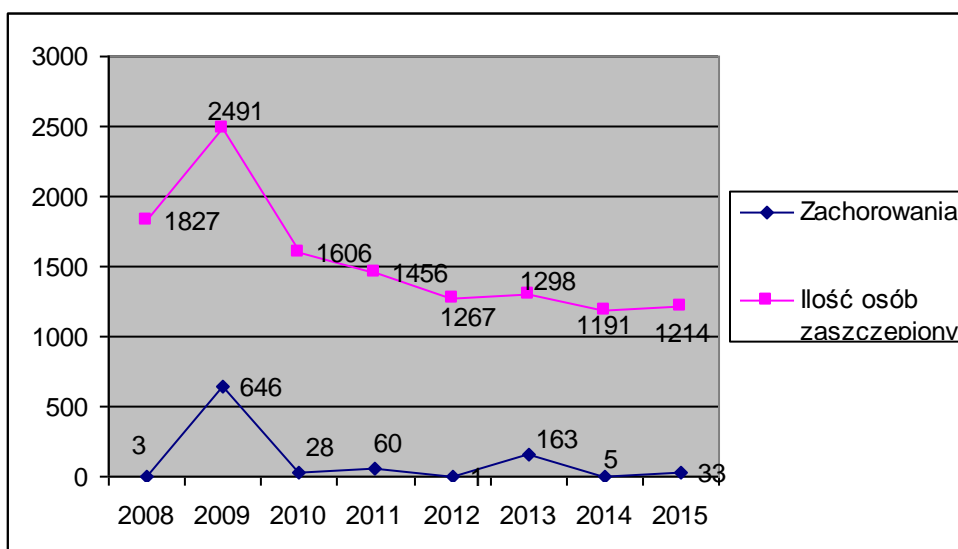
Grypa

W 2015 roku wirus grypy był przyczyną 33 zgłoszonych przez lekarzy przypadków podejrzenia zachorowań w naszym powiecie, z czego żaden nie został potwierdzony (w 2014 r. zgłoszono 5 przypadków podejrzenia zachorowania na grypę, z czego żaden przypadek nie uzyskał potwierdzenia)

5

Poniższy wykres przedstawia ilość wykonanych szczepień przeciw grypie, w stosunku do zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne w naszym powiecie w latach 2008-2015:

Od 2014 roku inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Nowo wykryte zachorowania na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w 2015 roku:

	Kraj				Województwo				Powiat			
	zachorowania		zapadalność		zachorowania		zapadalność		zachorowania		zapadalność	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Gruźlica	6936	brak danych	18,0	brak danych	164	127	1,3	8,8	8	4	14,0	6,9
HIV	1151	1416	3,0	3,7	23	29	1,6	2,0	3	0	5,3	0
AIDS	154	139	0,4	0,4	6	11	0,4	0,8	0	3	0	5,2
Kiła	1208	1332	3,1	3,5	45	43	3,1	3,0	4	2	7,1	3,5
Rzeżączka	455	430	1,2	1,1	13	18	0,9	1,2	0	1	0	1,7

Stan sanitarno-techniczny placówek służby zdrowia

W 2015 roku inspekcja sanitarna w powiecie objęła nadzorem 138 obiektów świadczących usługi lecznicze, w tym 95 praktyk zawodowych. Przeprowadzono 118 kontroli sanitarnych, w tym 10 kontroli punktów szczepień. Pracownicy sekcji epidemiologii wydali 16 decyzji administracyjnych, wszystkie merytoryczne. Mandatów karnych nie nałożono.

Stan sanitarno-techniczny placówek świadczących usługi zdrowotne jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe są systematycznie modernizowane i wyposażane w brakujący sprzęt medyczny i urządzenia, dostosowując je do obowiązujących przepisów.

Szczepienia ochronne

Sekcja epidemiologii ds. szczepień ochronnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku nadzoruje oraz koordynuje wykonanie w powiecie giżyckim rządowego programu uodpornienia wrażliwych populacji (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dotyczącego Programu Szczepień Ochronnych) w 13 placówkach służby zdrowia.

W 2015 roku realizacja programu obowiązkowego uodpornienia populacji do 19 roku życia w powiecie giżyckim wynosiła:

- szczepienia pierwotne przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia* - wykonano w 63,8 % (wymagane >55%)
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia* - wykonano w 96,2%

(wymagane >95%)

- szczepienia przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia* - wykonano w 97 %
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce* w 10 r.ż. roku życia - wykonano w 98%
- przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi* w 19 r.ż roku życia - wykonano w 98,4%

W powiecie giżyckim cały personel wykonujący szczepienia ochronne (pielęgniarki i położne) posiada wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia kursy specjalistyczne ze szczepień ochronnych.

Sekcja Szczepień prowadzi również:

- nadzór i kontrolę realizacji obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych (Program Szczepień Ochronnych) w punktach szczepień na terenie powiatu, w tym nadzór nad realizacją Wojewódzkiego Terminarza Szczepień
- sporządzanie powiatowego zamówienia na szczepionki oraz ich dystrybucję do terenowych punktów szczepień, prowadzenie elektronicznej formy nadzoru nad dystrybucją szczepionek
- sporządzanie raportów związanych z działalnością sekcji
- monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych (w 2015 roku odnotowano jeden niepożądany odczyn poszczepienny po szczepieniu szczepionką skojarzoną pentaxim – odczyn zakwalifikowano jako łagodny)
- nadzór nad bezpieczeństwem przechowywania preparatów szczepionkowych.

Powyżej średniej krajowej zrealizowane zostało również w naszym powiecie w 2015 roku wykonanie *szczepień nieobowiązkowych, ale zalecanych (nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia)*. Zaszczepiono 2556 osób, z czego:

- p/ grypie – 1214 osób (w 2014 r. – 1191)
- p/ wzw B – 639 osób (w 2014 r. – 607)
- p/ wzw A – 33 osoby (w 2014 r. – 44)
- p/ Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu – 143 osoby (w tym 60-ciu pracowników z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Giżycku), w 2014 r. – 173 osoby
- p/ meningokokom – 19 osób (w 2014 r. – 6)
- p/ ospie wietrznej – 75 osoby (w 2014 r. – 46)
- p/ rakowi szyjki macicy – 13 osób (w 2014 r. – 10)
- p/ rotawirusom – 177 osób (w 2014 r. – 199)
- p/ pneumokokom – 230 osoby (w 2014 r. – 302)
- p/ durowi brzuszemu – 13 osób (w 2014 r. – 8)

Ponadto, ze wskazań indywidualnych, uodporniono w 2015 roku 940 osób narażonych na zakażenie tężcem.

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji do 19 roku życia przeciw chorobom zakaźnym pozwoliło utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność społeczności powiatu. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne, przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na te choroby.

Pracownicy placówek realizujących szczepienia ochronne edukują rodziców w zakresie szczepień, przedstawiają korzyści oraz ryzyko związane z metodą zapobiegania chorobom zakaźnym.

Niemniej niepokój budzą odmowy szczepień dzieci przez rodziców – zwolenników tzw. ruchów antyszczepionkowych. W naszym powiecie odsetek dzieci nieszczepionych to 0,3% (30 osób) w stosunku do ogólnej liczby podlegających szczepieniom obowiązkowym do 19 r. ż. (9.942 osób) i ciągle wzrasta (w 2014 roku odsetek ten wynosił 0,2 % - uchylających się od szczepień było 19 osób).

W 2015 roku wystosowano pisma z informacją o obowiązku szczepień ochronnych do 19 rodziców z czego troje rodziców zaszczepiło swoje dzieci. W przypadku braku reakcji ze strony zobowiązanych do szczepień PSSE przesyła pisemne upomnienie. W 2015 roku wystawiono 14 upomnień do obojga rodziców.

W przypadku odmowy wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych organem egzekucyjnym właściwym w zakresie egzekucji administracyjnej jest wojewoda, który na mocy porozumienia z dnia 10 lutego 2014 r. powierzył Warmińsko- Mazurskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Olsztynie prowadzenie spraw z zakresu egzekucji administracyjnej o charakterze niepieniężnym i to on posiada w świetle obowiązujących przepisów właściwość do wykonania wskazanej czynności.

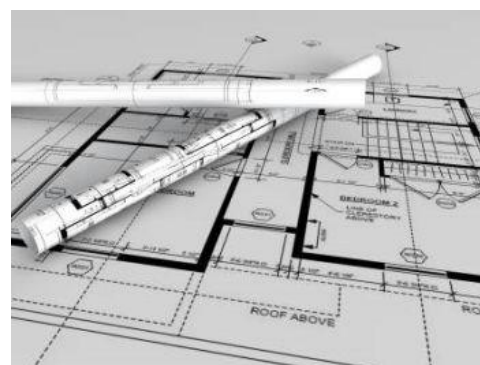
W 2015 roku wystawiono 10 tytułów wykonawczych, które skierowano do WMPWIS.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zadania ZNS dotyczą w szczególności:

1. opiniowania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego rozwoju gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
2. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
  - budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,

- nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;

3. uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich oraz środków komunikacji lądowej.

Uwzględniając zapisy ustawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W następnej kolejności opiniuje miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jak również zmiany tych planów.

Nieodłączne przy rozpatrywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest analizowanie prognozy oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia skutki dla środowiska, w tym zdrowia ludzi, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu na którym mogą wzrosnąć emisje zanieczyszczeń, niekontrolowane wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, wytwarzaniem odpadów, zanieczyszczeniami gleby. Bierze się pod uwagę ryzyko awarii, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, zwierzęta i rośliny, analizuje się ewentualne rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na ludzi i środowisko.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że zapisy do większości tych planów przewidują zaopatrzenie w wodę z ujęć o charakterze publicznym (objętych stałym nadzorem inspekcji sanitarnej), odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej, a następnie do oczyszczalni ścieków. W opracowywanych planach systematycznemu uporządkowaniu podlega zabudowa – wydzielane są tereny o przeznaczeniu przemysłowym i składowym, oddzielane są one od terenów zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej. Organy państwowej inspekcji sanitarnej określają w wydawanych opiniach o tych planach warunki dla funkcjonowania usług w zabudowie mieszkalnej (mogą to być wyłącznie usługi związane z zaspokajaniem codziennych potrzeb mieszkańców, tzw. komercyjne w zakresie: handlu, gastronomii, turystyki i rekreacji, finansów i ubezpieczeń, administracji gospodarczej, obsługi komunikacji oraz usług bytowych w obiektach wbudowanych lub wolnostojących).

Miejscowe plany zawierają bardzo często zapisy dotyczące zakazu budowy budynków gospodarczych w zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej, określają zasady lokalizacji parkingów i miejsc parkingowych zgodnie z wymogami technicznymi i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców lub powierzchnię zabudowy handlowej, usługowej. W planach określa się tereny wypoczynkowe i rekreacyjne, imprez masowych wraz z niezbędną infrastrukturą w zakresie handlu, gastronomii, z zapleczem sanitarnym, a także planuje się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m², oraz tereny komunikacyjne i tereny planowanych i istniejących cmentarzy.

W minionym roku opiniowano 17 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego na terenie powiatu. Określono w tych przypadkach również zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko. Większość uzgadnianych

w tym obszarze dokumentów stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące pojedyncze jednostki osadnicze. Ważniejsze opiniowane plany zagospodarowania przestrzennego to:

- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy przemysłowej przy ul. Przemysłowej w Giżycku*
- *zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wydminy,*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego po zachodniej stronie drogi powiatowej Nr 1706N Wydminy – Ranty, w obrębie geodezyjnym Wydminy*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wydminy,*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ryn,*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej i mieszkaniowej, zawartego między ulicami: Jagiełły, Staszica, Warszawską i Wodociągową w Giżycku.*

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 października 2013 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku jest *uczestniczenie w opiniowaniu dokumentacji przedsięwzięć mogących (zawsze lub potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko* (następny etap w procesie inwestycyjnym) , jak również *określanie warunków dla ich „lokalizacji”*. Listę tych przedsięwzięć zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.). Każde z wymienionych w rozporządzeniu przedsięwzięć wymaga wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja środowiskowa). Planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W odniesieniu do tej grupy przedsięwzięć wymagany jest obligatoryjnie raport oddziaływania na środowisko – w tym np. fermy powyżej 210 DJP, autostrady, drogi ekspresowe, składowiska odpadów i instalacje do ich przetwarzania.

Drugą grupę przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu stanowią *przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko*. W przypadku uznania m.in. przez powiatowego inspektora sanitarnego potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko opracowywany jest raport, który wraz z innymi dokumentami podlega weryfikacji. Państwowy inspektor sanitarny ustala warunki realizacji przedsięwzięcia, analizując wymogi sanitarno-higieniczne i zdrowotne. Najczęściej rozpatrywane inwestycje to: elektrownie wiatrowe, drogi, sieci wodociągowe, sieci kanalizacyjne, budowa parków ogniw fotowoltaicznych, stacje uzdatniania wody. Elektrownie wiatrowe i parki ogniw fotowoltaicznych stanowią alternatywę dla tradycyjnych źródeł energii. W wielu

przypadkach budowa farm wiatrowych budzi jednak opór lokalnej społeczności z uwagi na hałas (przede wszystkim w zakresie tzw. infradźwięków) i tzw. efekt stroboskopowy (turbiny wiatrowe). Wiele z tych inwestycji dofinansowanych jest z funduszy Unii Europejskiej.

W roku 2015 na terenie powiatu giżyckiego określono warunki dla realizacji 33 przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ważniejsze opinie środowiskowe to:

- *budowa sieci wodociągowej z przyłączami przy ul. Suwalskiej w msc. Miłki oraz na odcinku Miłki – Miechy – Czyprki gmina Miłki.*”
- *budowa obiektu chowu brojlerów obręb Sterławki Wielkie, gmina Ryn*
- *budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy 2MW w obrębie Wydminy,*
- *rozbudowa drogi krajowej nr 59 na odcinku Kanał Niegociński – rondo przy Al. 1 Maja oraz drogi krajowej nr 63 na odcinku rondo Al. 1 Maja – wieś Bystry*

oraz wydano 3 opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko m.in.

- *budowa wytwórni mas bitumicznych – asfalteni o wydajności 80-200 ton/godz., powierzchni zabudowy do 1500m², obręb Cybulki, gm. Wydminy*

Kolejny, bardzo ważny, etap w działalności inwestycyjnej stanowi *uzgadnianie i opiniowanie dokumentacji projektowej* w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Uzgodnień dokonują powiatowi inspektorzy sanitarni oraz działający na mocy upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego – rzeczoznawcy ds. sanitarno-higienicznych.

Wśród uzgadnianych projektów przeważają lokale gastronomiczne o bardzo różnym profilu działalności – od bufetów oferujących napoje i słodycze po restauracje z pełną gamą przygotowywanych potraw. Najczęściej są to adaptacje istniejących powierzchni usługowych, przebudowa i rozbudowa już istniejących. Drugą grupę stanowią zakłady opieki zdrowotnej – są to przede wszystkim nieduże przychodnie, ale również przebudowy i rozbudowy istniejących zakładów opieki zdrowotnej, a także pomieszczenia prywatnej indywidualnej praktyki lekarskiej. Trzecią grupę stanowią lokale usługowe adaptowane najczęściej na zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, salony masażu. Czwartą grupę stanowią inne obiekty do których zalicza się między innymi: małe warsztaty naprawcze, punkty usługowe zaspakajające potrzeby mieszkańców.

W 2015 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 63 opinie o dokumentacji projektowej w tym: 27 - opinii o projektach żywnościowo-żywnościowych (bary, restauracje, sklepy, stołówki, wydawalnie posiłków), 9 – dot. obiektów użyteczności publicznej (m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, SUW Miłki, Dom Pomocy Społecznej), 6 opinii dotyczyło obiektów poprawy zdrowia (m.in. przychodnia, gabinety lekarskie i stomatologiczne), 3 opinie dotyczyły obiektów opieki nad dziećmi (klubik dziecięcy, „Zielona Szkoła”, Ośrodek Diagnostyczno-terapeutyczny), 10 opinii - o zakładach pracy (m.in. warsztaty, pomieszczenia socjalno-biurowe, stacja diagnostyczna, 8 - innych

obiektów (m.in. biblioteka, apteka, sala koncertowa, biura) Dwie negatywne opinie dotyczyły pomieszczeń sklepu mięsno-wędliniarskiego ze stoiskiem piekarniczo-cukierniczym.

Ostatni etap działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego stanowi *uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych*. Sprawdzana jest zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i technologicznym oraz z wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. W 2015 roku dokonano w naszym powiecie 119 kontroli (wizytacji) w tym: 104 kontrole odbiorowe, 13 w trakcie realizacji obiektu budowlanego i 2 dokonane wspólnie z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego.

Z 88 obiektów przekazywanych do użytkowania: 39 odbiorów dotyczyło obiektów żywnościowo-żywnościowych (restauracje, stołówki, bary, sklepy spożywcze, mała gastronomia), 11 obiektów służących poprawie zdrowia mieszkańców (gabinety lekarskie i pielęgniarskie, punkty poboru materiału do badań, apteka), 14 zakładów: fryzjerskich, fryzjersko – kosmetycznych, kosmetycznych oraz 2 Stacje Uzdatniania Wody, toalety dla żeglarzy. Uruchomiono 2 zakłady pracy (modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz poszerzenie działalności oraz budowa nowych obiektów): zakład produkcyjny obróbki drewna oraz dojrzewalnię serów. Ponadto dokonano odbiorów 7 placówek opieki nad dziećmi – klubik dziecięcy, przedszkola, szkoły, zielona szkoła, przebudowa sanitariatów w szkołach. Dokonano dopuszczenia do użytkowania 15 innych obiektów – budynki usługowe przeznaczone na cele handlowe, pomieszczenia usługowe, pomieszczenia biurowe, świetlica wiejska, silosy na zboża, biogazownia, wypożyczalnia sprzętu, apteka i inne.

Z najważniejszych inwestycji odebranych w 2015 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku należy wymienić:

- *Biedronka w Wydminach*
- *tawerna „Wachta” w miejscowości Strzelce*
- *stołówka wczasowa na terenie Ośrodka „Gwarek” w miejscowości Piękna Góra 7*
- *restauracja „Swojski Gościniec” Prażmowo 39,*
- *lokal gastronomiczny „Krzywe okno” Pasaż Portowy 11 w Giżycku*
- *restauracja ul. 22 Lipca 13AA w Kruklankach*
- *budynek szkoły i przedszkola w Wydminach*
- *gabinet stomatologiczny w Wilkasach*
- *modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Miłkach*
- *apteka ogólnodostępna „Vita” ul. Dworcowa 1B w Wydminach,*
- *rozbudowa części Szkoły Podstawowej w Wilkasach o oddział przedszkolny,*
- *szkoła i przedszkole w Wydminach,*
- *biogazownia rolnicza o mocy elektrycznej 0,5MW w miejscowości Pierkunowo,*
- *budynek dydaktyczny Ośrodka Kształcenia Zawodowego w Giżycku ul. Kopernika 5,*
- *dojrzewalnia serów wraz z pomieszczeniami socjalnymi ul. Białostocka 25 w Giżycku*

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Nieustający rozwój cywilizacyjny oraz postępujące uprzemysłowienie i urbanizacja niosą za sobą negatywne skutki zdrowotne uczestniczących w nich społeczeństw. Gwałtowny wzrost liczby czynników powodujących bezpośrednio i pośrednio zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego wymusza podejmowanie działań, które mają na celu:

- upowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych,
- motywowanie do podejmowania wysiłku na rzecz ochrony własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne (w placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych i środowisku pracy), akcje i kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do celowanych grup odbiorców (np. młodzieży, kobiet ciężarnych) i/lub ogółu społeczeństwa, szkolenia tematyczne różnych grup społeczno-zawodowych, a także imprezy plenerowe, ekspozycje form wizualnych i informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych.

Wszelkie inicjatywy w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną wynikają ze zdiagnozowanych problemów zdrowotnych w skali globalnej, krajowej lub lokalnej. Kierunki działań profilaktycznych wytycza Światowa Organizacja Zdrowia, Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie oraz sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim.

W 2015 roku realizowano następujące programy profilaktyczne:

- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
- „Trzymaj Formę”
- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Nie pal przy mnie, proszę”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- „Trzymaj Formę”
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Organizowano działania związane z:

- profilaktyką zażywania nowych narkotyków, tzw. Dopalaczy,
- Światowym Dniem bez Tytoniu,
- Światowym Dniem Rzucania Palenia
- Światowym Dniem Zdrowia,
- Akcją letnią (bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas wakacji)
- Akcją zimową (bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas ferii zimowych),

Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Od roku 2007 Państwowa Inspekcja Sanitarna jest koordynatorem działań w ramach narodowego „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”. Jednym z jego głównych celów jest zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu poprzez wielopłaszczyznowe działania edukacyjne. Realizacja programu w pierwszym półroczu 2015 roku polegała na docieraniu

z edukacją do różnych grup docelowych poprzez organizowanie różnorodnych działań, m.in. na: popularyzowaniu „Mody na nie palenie” i realizacji różnych imprez i punktów promocji oferujących materiały edukacyjne a także badania tlenku węgla w wydychanym powietrzu smokolajzerem i ciśnienia tętniczego. Dzieci i młodzież z naszego powiatu brały udział w programach profilaktyki tytoniowej.

Dzieci przedszkolne i ich rodzice realizowały program „Czyste powietrze wokół nas”, którego celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Programem objęto 405 przedszkolaków i 194 rodziców.

Dzieci ze szkół podstawowych realizowały program ‘Nie pal przy mnie, proszę’, którego celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Programem objęto 480 uczniów i 55 rodziców. Natomiast starsze klasy szkoły podstawowej i gimnazjum brały udział w programie „Znajdź właściwe rozwiązanie”, którego celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów. Do tego programu przystąpiło 706 uczniów.

„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV a także wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa, zmiana postaw ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie oraz zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna w ramach profilaktyki HIV/AIDS prowadzi przede wszystkim zajęcia edukacyjne z młodzieżą szkolną. W 2015 roku przy okazji obchodów Światowego Dnia AIDS odbyło się 6 zajęć z młodzieżą (156 os.) ze szkół powiatu giżyckiego.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Ministerstwo
Zdrowia

Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez m.in. kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

W ramach programu odbyły się narady, szkolenia i zajęcia edukacyjne na terenie powiatu giżyckiego. W ramach profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych nawiązano współpracę z Komendą Powiatową Policji w Giżycku, z którą prowadzono zajęcia dla rodziców. Programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” tak jak w roku poprzednim realizowany był w 3 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu giżyckiego.

Program promujący racjonalne odżywianie i aktywność fizyczną „Trzymaj Formę”

Do programu w powiecie giżyckim przystąpiło 10 szkół i tym samym blisko 1300 uczniów zostało objętych działaniami. Treści programowe przekazywane były na lekcjach biologii, przyrody, wychowaniu

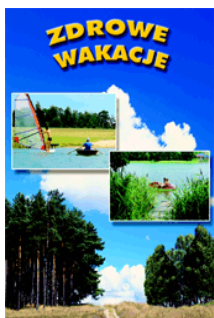
fizycznym, godzinach wychowawczych. Materiały programowe uatrakcyjniły treści z zakresu zdrowego stylu życia proponowane w podstawie programowej. Program „Trzymaj Formę” ma pozytywny wpływ na świadomość młodego człowieka. W ramach programu pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej zorganizował i przeprowadził szkolenie skierowane do koordynatorów programu, cykl zajęć edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców. Uczestniczył

w Piknikach Rodzinnych organizowanych przez szkoły.

Przy ogromnym wsparciu Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku ogłoszony został konkurs fotograficzny skierowany do uczniów i ich rodzin ze szkół realizujących program w powiecie giżyckim, a także do mieszkańców Giżycka.

Akcja „Zdrowe Wakacje”

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Giżycku wzorem lat ubiegłych, przystąpiła do realizacji akcji „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, której celem jest zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci, młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Pierwszym działaniem w tym zakresie był punkt promocji zdrowia przygotowany podczas Sesji Edukacyjnej „Bezpieczne wakacje” organizowanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego Mariana Podziewskiego. Młodzież mogła skorzystać z materiałów edukacyjnych tematycznie związanych z uzależnieniami, tj. środkami zastępczymi, tytoniem, profilaktyką zakażeń HIV. Przygotowano również foldery „Zdrowe wakacje”, a także broszury kampanijne „ Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”. Na 8 obozach przeprowadzono pogadanki prozdrowotne związane z profilaktyką chorób odkleszczowych oraz bezpiecznym zachowaniem podczas upałów, nad wodą i podczas burz.

W pogadankach wzięło udział 418 uczestników.

Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem: „Bezpieczeństwo żywności”

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia przeprowadzono szkolenie dla przedstawicieli szkół, a także narady, prelekcje i zajęcia edukacyjne dla studentów Uniwersytetu III Wieku oraz członków Ryńskiego Klubu Seniora.

Współpracowano z Fundacją „Marzenia”, z którą wspólnie przeprowadzono akcje dla mieszkańców Giżycka na temat Bezpiecznej żywności.

Materiały z akcji dostępne były również podczas punktu promocji zdrowia podczas „Biegów Rodzinnych”, które odbyły się 2 maja 2015 roku w Lesie Miejskim.

Światowy Dzień Bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia

Celem obu akcji jest realizacja planu Europy wolnej od dymu tytoniowego poprzez tworzenie społecznego i politycznego, poparcia idei - organizowanie w skali populacyjnej, ogólnokrajowej i lokalnej kampanii zdrowotnych promujących zdrowy, wolny od dymu tytoniowego styl życia. Zwrócenie uwagi nie tylko na szkodliwość palenia tytoniu i przede wszystkim - zaapelowanie do palaczy o podjęcie decyzji mających na celu

wyzwolenie się z uzależnienia, jakim jest nikotynizm. Wskazanie korzyści wynikających z niepalenia papierosów oraz zerwanie z nałogiem.

W ramach obu tych akcji organizowane są przede wszystkim punkty promocji zdrowia, quizy i konkursy tematycznie związane ze szkodliwością palenia tytoniu.

Z okazji obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu zorganizowano stoisko z materiałami edukacyjno-informacyjnymi w Zespole Szkół Kształtowania Środowiska w Giżycku, młodzież mogła również przebadać się smokolajzerem na obecność tlenku węgla w wydychanym powietrzu i zmierzyć ciśnienie tętnicze. Udział w akcji wzięło ok. 200 uczniów. Podobny punkt promocyjny był podczas Pikniku Rodzinnym zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Upałtach. Tam odbiorców było ponad 100.

Jednym z głównych działań z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia była impreza zorganizowana w I Liceum Ogólnokształcącym, podczas której miał miejsce wykład nt. szkodliwości palenia przeprowadzony przez Pastora Mieczysława Tarasiuka, a także pokaz z „Lalka Kasia”, projekcja filmu „Nikotyna legalny narkotyk”, punkt informacyjno-edukacyjny z materiałami, punkt pomiaru tlenku węgla, pomiar ciśnienia tętniczego. W imprezie wzięło udział ok. 150 osób (społeczność szkolna).

Biegi Rodzinne w Lesie Miejskim

W dniu 2 maja 2015 r. na terenie Lasu Miejskiego w Gajewie koło Giżycka odbyły się XVIII Ogólnopolskie Biegi Rodzinne. Biegi Rodzinne zorganizowane zostały m. in. w ramach XVII Warmińsko – Mazurskich Dni Rodziny. Podczas imprezy głównym punktem programu był wspólny bieg wokół leśnych stawów. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Giżycku oferowała dzieciom i młodzieży quizy tematycznie związane ze zdrowym stylem życia i profilaktyce uzależnień. Chętni mogli zmierzyć ciśnienie krwi i poziom tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Wszyscy przybyli mogli również skorzystać z materiałów edukacyjnych przygotowanych przez Promocję Zdrowia i Oświatę Zdrowotną.

Dziękujemy przedstawicielom wszystkich instytucji, organizacji, stowarzyszeń i firm, między innymi Starostwu Powiatowemu, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Nadleśnictwu w Giżycku, którzy wspierali nas w 2015 roku w działalności prozdrowotnej na terenie naszego powiatu, a także wszystkim placówkom oświatowym za rzetelne działania w ramach programów profilaktycznych

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Giżycku***